hvitt. Paschal Grousset, som bibehållit sin humor, arbetar på ett historiskt verk. Assi tar verlden temligen lätt; det förargar honom endast att han icke begagnade det tillfälle han hade att fly. Rastoul, som har en årlig inkomst af 15,000 fr., omgaf sig i fängelset med alla möjliga beqvämligheter, som han dock i hvarje hänseende delade med sina kamrater.

Göteborg den 10 April.

Om en press-lag icke föreskrifver hvad som bör såsom tryckfrihetsbrott anses, utan hänvisar härom till allmän lag, så blir en sådan press-lag näppeligen annat än en ordningsstadga, hvilken aldraminst behöfver eller bör vara omgärdad af grundlags helgd. Ty den frihet, som man velat skydda genom att införa tryckfrihetsförordningen bland grundlagarne, hvilar först och sist på bestämmelserna om hvad som är tillåtet eller otillåtet. Tryckfrihetens inskränkning ligger ju nemligen uti att förklara det ena eller andra yttrandet såsom otillåtet och brottsligt.

Deremot anse vi att *straff*-bestämmelserna kunna lämpligen hänvisas till allmän lag, emedan de böra följa det allmänna rättsmedvetandets utveckling och andra förändrade förhållanden. Här möta t. ex. bötesbelopp, hvilka måste lämpas efter penningevärdet, och hvilka böra stå i öfverensstämmelse med allmänna lagens föreskrifter om böter för likartade lagöfverträdelser. Om en muntlig ärekränkning belägges med ett visst straff, bör straffet blifva enahanda för samma brott i tryck skrift. Hänvisandet till allmänna lagen i detta fall ingår också i nuvarande tryckfrihetslag.

När alltså konstitutionsutskottet i dess nu afgifna förslag till ändring af tryckfrihetsordningen envisats att hänvisa ej blott *straff*-bestämmelserna, utan ock sjelfva *brotts*-kategorierna, till den allmänna lagen, så är detta, enligt vår mening, nog att göra detta förslag oantagligt.

Nu stadgar t. ex. strafflagen:

„Talar eller skrifver man smädligen mot embetsman, i eller för hans embete, vare straffet böter från och med tjugufem till och med ett tusen riksdaler eller fängelse i högst ett år."

Ett sådant stadgande må vara fullt behörigt för att skydda en embetsman mot personliga förolämpningar i utöfningen af hans embete; men det är näppeligen behörigt i fråga om tryckt skrift, enär det öfvervakande af embetsåtgärder, som är ett af pressens första åligganden, kan dermed så godt som tillintetgöras, då det är lätt att hänföra en anmärkning, eller ett berättigadt klander, till egenskapen af „smädlig". — Flera likartade fall kunde uppgifvas.

Hvad vi betrakta såsom brott mot en verklig tryckfrihet ligger i följande, redan till 1869 års riksdag föreslagna bestämmelser:

1. Hat- eller hånfulla anfall mot religionsbekännelser, som i landet finnas, och deras utöfning.

(Med religionsfrihet följer skydd mot *all slags* förföljelse, således ock mot den förföljelse, som ligger hat- och hånfulla angrepp i skrift. Deremot böra *hvarje* bekännelses satser vara underkastade pröfning och granskning.)

2:o. Osedliga framställningar;

3:o. Smädligt tal mot landets konung eller medlemmar af konungahuset;

4:o. Uppmaningar till brott mot landets statsförfattning eller våldförande af dess lagar;

5:o. Förgripligt tal mot främmande makter, deras regeringar och representanter, hvilket kan leda till osämja med stater, till hvilka landet står i vänskapligt förhållande;

6:o. Angripelser mot person, hvilka å ära gå;

7. Lögnaktiga och vrängda framställningar till allmänhetens förvillande och förledande.

Vi tvifla på, att en presslag behöfver, för statens trygghet och de enskildes skydd, innehålla andra bestämmelser rörande hvad som är otillåtet och brottsligt att i tryckt skrift uttala; men under alla förhållanden må dessa bestämmelser vara i lagen klart uttalade, så att en hvar vet hvad han har att rätta sig efter.

Om juryns sammansättning vilja vi ej vidare orda, än att det synes oss klart, att denna domarenämnd bör vara *fullt opartisk*. Men det blir den ej, derest den skall utses af myndigheter, hvilkas handlingar kunna och böra vara föremål för pressens anmärkningar. Och dit höra äfven landsting och stadsfullmäktige.

Att, såsom ett par reservanter föreslagit, låta domstolen utse jurymännen, innebär ju ingenting annat, än låta domstolen afgöra domen, men öfverföra ansvaret derför på andra; bättre då att låta domstolen fälla domen omedelbart.

Till smärre misstag i konstitutionsutskottets förslag hör föreskriften, att enskilda bref ej få i tryck utgifvas utan författarens tillstånd. Här finnes ej ens någon tid efter författarens död föreslagen. En afliden persons bref skulle således i många fall *aldrig* få utgifvas af trycket, äfven om de egde det största historiska eller litterära värde.

Utskottet bibehåller påbudet, att boktryckare skall af allt, som tryckes, lemna exemplar jemte dithörande plancher till kongl. biblioteket och hvart och ett af rikets universitet. — Detta stadgande är helt enkelt ett groft våldförande af eganderätten. I sjelfva verket åläggες boktryckaren att tillgripa förläggarens egendom, ty dessa skrifter tillhöra ju ej den förre. Nu ålägges han tillika att anskaffa plancher, t. ex. fotografier. Vi känna ett arbete, der sådana kosta 30 à 40 rdr pr exemplar. Ej kan boktryckaren tilltvinga sig dessa plancher; han måste således köpa dem. Hvad rätt har staten att ålägga honom något sådant? I alla händelser borde väl åliggandet drabba den verklige egaren, eller förläggaren. Och hvarför stannar man vid 3 exemplar? Hvarför ej, med samma rätt, taga 10, 20 eller 100?

Saken är en uppendaglig rättskränkning, hvilken är staten ovärdig, börande heldre ett anslag gifvas till de omnämnda inrättningarne för inköp af hvad de önska utaf årstrycket i riket. Man har ju i alla fall de exemplar, som tillställas justitiæstatsministerns ombud. Nu åligger det boktryckaren till och med att betala frakten till hufvudstaden för alla sådana exemplar samt att vidare genom kommissionär aflemna dem till kongl. biblioteket. Häri har utskottet velat göra en lindring, genom att låta exemplaren aflemnas till justitiekanslerns ombud å hvarje ort; men detta är i sanning en obetydlighet, när man låter en så rättsvidrig grundsats qvarstå.

Vi vilja ej ingå i vidare pröfning af det framlagda förslaget, men upprepa vårt beklagande af att konstitutionsutskottet ej heller nu förmått bättre lösa den föreliggande vigtiga frågan. Sådant förslaget nu är, bör det *icke* af riksdagen antagas.

Rådmansval kommer att i morgon förrättas af hrr stadsfullmäktige härstädes. De sökande äro, enligt den från magistraten inkomna skrifvelsen:

Stadsnotarien, v. häradshöfding *B. E. Rabe*, född 1824;

stadsnotarien, v. häradsh. *F. M. Colliander*, född 1827, samt

hofrätts extra notarien, v. häradsh. *L. v. Sydow*, född 1836.

De sökandes meritförteckningar äro alltför vidlyftiga att kunna här meddelas.

— **Föreläsning.** Såsom läsaren redan funnit af derom offentliggjorda tillkännagifvanden, begynner professor *L. Dietrichson* i morgon Torsdag en följd af föreläsningar uti ett ämne, som eger stort intresse ej blott ur konsthistorisk, utan ur den allmänt menskliga odlingens synpunkt. Att detta ämne skall af prof. D. behandlas med lika mycken takt och grannlagenhet som sakkunskap, behöfva vi ej säga, då hr D. såsom föreläsare är alltför väl känd af Göteborgs allmänhet, som flera gånger hemtat nöje och undervisning af hans utmärkta föredrag.

— **Spetsbergs-expeditionen.** Kongl. Maj:t har medgifvit, att för den förestående Spetsbergs-expeditionen må användas postångfartyget „Polhem" och lastbriggen „Gladan".

— **Riksdagen.** Första kammarens tillfälliga utskott har tillstyrkt, att undersökning måtte göras, huruvida ej undervisning i rekrytbildningens första grunder må kunna blifva obligatorisk vid de offentliga läroverken, samt om ej för ynglingar mellan 15 och 20 år, som icke bevista skolorna, en högre militärbildning må kunna åstadkommas.

— **Kafveltorps koppar-, bly- och zinkmalm-grufvor** med smältverk hafva, såsom vi förut omtalat, öfvergått i ett aktiebolags hand. Detta bolag, med ett kapital af 500,000 rdr, fördeladt i 1,000 aktier à 500 rdr, är nu konstitueradt, hvilket skedde vid i går e. m. å börsen hållen bolagsstämma, dervid till interimsstyrelse valdes hrr *James Gibson*, *J. W. Wilson* och *Erik Wijk*, med suppleanter: hrr H. Frisell, kapt. G. Lindeqvist och F. T. Barck.

Vid tillfället antogos bolagsreglor, å hvilka K. M:ts stadfästelse skall begäras. Tillika beslöts, att 25 % af det tecknade beloppet skola inbetalas inom den 25 dennes samt förbindelse lemnas för återstående 75 % att infrias inom den 25 nästkommande Oktober.

Om nämnde grufvor erfara vi följande: I närheten af Ljusnarsbergs betydande kopparmalmsfält, Nya Kopparbergs bergslag af Örebro län, som upptäcktes i början af 1600-talet och för n. v. bearbetas, är på andra sidan om ett vattendrag *Kafveltorps* gruffält beläget. Redan för öfver hundra år sedan upptäcktes här en kopparmalmsanledning, som, enligt bergmästarerelationerna, en kortare tid med vinst brutits; de flesta af de öfriga grufvorna i Kafveltorpsfältet upptäcktes dock ej förrän 1850 till 1858 af hr E. Elzvik, men blefvo egentligen först från 1860 i större skala bearbetade af dåvarande egarne hrr Alex. Keiller j:r och professor J. O. Carlberg, som anlade smältverket, så att Kafveltorps kopparverk under sednaste tiotal af år varit till rangen det tredje i Sverige. Utom koppar har isynnerhet under de sednaste åren ej obetydlig mängd bly erhållits. Malmerna bestå af kopparkis, silfverhaltig blyglans och blyhaltigt zinkblende, liggande förnämligast i kornblende och strålsten; zinkmalmen har med fördel blifvit exporterad till Belgien. Vidare undersökningar gifva förhoppning om blottande af nya malmer, isynnerhet sedan det 4 à 5 famnar mäggtiga gruslagret, som betäcker berget, blifvit undanröjdt. Kafveltorps gruffält eger tillika den stora fördelen att vara beläget i närheten af Frövi—Ludvika-jernvägen, som numera blifvit fullbordad till nya Kopparberget med station vid Kafveltorp, hvarigenom direkt kommunikation erhållits med stambanorna, något som utgör ett väsentligt vilkor för utvecklingen af såväl detta verk, som andra här belägna.

— **Om väderleken i Marstrandsorten** skrifver stadens tidning för sistl. gårdag: Vårens säkra förebud, sädesärlan, har visat sig bland våra gråa klippor och blåsippan har i sin fullaste prakt börjat att kläda de ännu gråa gräsvallarne med sina sköna färger. Ehuru de sednaste veckorna utmärkt sig genom en obehaglig kyla, tycks våren dock med stora steg nalkas. Några vårarbeten hafva emellertid ännu ej kunnat å landsbygden börjas, enär den efter de sednaste snöstormarne följaktiga eftervintern lagt hinder derför; men sedan ett rätt bastant regn i går bortsopade qvarlefvorna af de snödrifvor, hvilka ända hittills erinrat oss om vinterns obehagligheter, och sedan det hunnit nedtränga uti jorden, så torde det väl vara att förmoda, det plog och harf snart komma att visa sig på åkerfälten.

— **Apoteksärenden.** Apotekaresocietetens direktion har lemnat sitt förord till erhållande af personligt privilegium å det apotek, som kommer att inrättas i Mölndals by af Göteborgs och Bohus län, åt apotekaren *H. M. Th. Graff*.

Apoteket „Tre Kronor" i Karlskrona har med dertill hörande lager, vasa, instrument och inventarier, af apotekaren J. L. Kraak blifvit försåldt till apotekaren Ernst Svanlund för en köpesumma af 102,500 rdr; hvarjemte egendomen, uti hvilken apoteksrörelsen bedrifves, likaledes blifvit till apotekaren Svanlund försåld för en köpeskilling af 15,000 rdr.

— **Bohusläns regemente.** För innev. års vapenöfningar hafva följande tider af K. M:t blifvit fastställda:

Befälsmöte i 10 dagar från d. 17 Maj;

Rekrytmöte i 42 dagar från d. 2 Maj;

Beväringsmöte (med 1:sta klassen) i 15 dagar från d. 28 Maj;

Beväringsmöte (med 2:dra klassen) i 15 dagar från d. 18 Juni;

Skarpskyttemöte i 8 dagar från d. 5 Juni;

Regementsmöte i 20 dagar från d. 14 Juni;

Underbefälsskola i 75 dagar från d. 7 Juni.

De under åren 1868, 1869 och 1870 antagne beväringseliter, äfvensom de derförut antagna, hvilka genom nytt kontrakt förbundit sig till förlängd tjenstgöringsskyldighet, skola vapenöfvas under 15 dagar samtidigt med andra beväringsklassens möte. De år 1871 antagna eliterna skola inkallas till 30 dagars möte, på det sätt, att utryckningsdagen blir densamma som för 2:dra klassens beväringsmanskap.

— **Isen å Venern.** I „Tidn. för Venersborgs stad och län" för i går läses: I går afton utlöpte kapten Landelius med ångaren „Werner Ericson" i afsigt att pröfva isens styrka å Venern. Efter 2:ne timmars arbete måste ångbåten återvända, utan att hafva kommit längre än emellan hamnarmen och Bastungsiyren. Det är troligt att det isband, som för ungefär en månad sedan syntes lossnadt emellan Hjorten och Venersnäs, under den sednaste snöyran åter blifvit fastare sammanknutet, och detta band blir så mycket svårare att spränga, som det icke utgöres af klar-is, utan en tätt sammanpackad massa af is-sörja. Kommer icke starkt regn och sydvestlig storm till hjelp, så få vi ännu ganska länge vänta på sjöfartens öppnande på Venern. Så långt synkretsen räcker finnes ingen „rening" deri.

— **En björn** (Ursus Arctos) lär, enligt „Strömstads Tidning", för närvarande gästa norra Bohuslän, antagligen Bovallsskogarne. Troligen har han, likt mången annan, blifvit lurad af en förtidig vår, krupit ur sitt ide och sedan, när vintren åter öfverraskade honom, begifvit sig ut på ströftåg och då tagit kosan nedåt kusten. Det är nu, säger nämnde tidning, 8 år sedan något dylikt djur vågade sig hitåt, och denne fick med döden plikta derför. Året derförut skötos en björn vid Bärby och en i Lurs socken.

— **Egendomen Hörle** har, såsom vår Londoner-korrespondent redan berättat, blifvit såldt till ett engelskt-svenskt bolag. Efter hvad vi i dag förnummit genom bref från orten utgör försäljningssumman 24,000 £ st. Troligen kommer man att här upprätta en trämasse-fabrik på kemisk väg, likasom ock att bedrifva jerntillverkning i stor skala, grundad på Tabergs malm samt med beräkning på dels kol från skogen utåt den tillämnade Halmstadsbanan, dels på stenkol från Skåne.

— **Lönereglering.** Enligt red:n af „Strömstads Tidning" lemnad uppgift lärer Kongl. Maj:t hafva afgjort frågan om löneregleringen för Skee pastorat sålunda, att Strömstads stad skall bilda *en egen komministratur*.

— **Kultorfsfabrik.** I „Strömstads Tidning" berättas, att der i staden bildat sig ett bolag för arrenderande af stadens torfmosse och bildande af en kultorfsfabrik. Stadsfullmäktige hafva till bolaget utarrenderat mossen på 20 år och staden skall erhålla en viss procent af tillverkningen.

— **Landstaten.** K. M:t har den 4 i denna månad förordnat: till kronofogde i Vestra Helsinglands fögderi af Gefleborgs län t. f. kronofogden i samma fögderi *Th. N. I. Lidén*, samt till kronofogde i Lysings, Dals och Aska härads fögderi af Östergötlands län t. f. kronofogden i samma fögderi, landskanslisten *A. C. Widegren*.

— **Handelsförhållandena i Australien.** Sedan, på sätt redan omnämnts, statsministern för utrikes ärendena uppdragit åt svensk-norske generalkonsuln i Buenos Ayres W. C. Christophersen att, i egenskap af de förenade rikenas agent, begifva sig till Australien för att taga kännedom om dervarande handels- och sjöfartsförhållanden med särskildt afseende på de fördelar, som deraf kunde vara att vinna för de förenade rikenas handel och sjöfart, meddelar nu kommerskollegium, det hr Christophersen önskar att vederbörande handelsföreningar må till honom öfversända i detalj upprättade marknadsberättelser öfver svenska exportartiklar, fraktlistor, priskuranter m. m., på sätt närmare inhemtas af särskild kungörelse. Hr Christophersens adress under April, Maj, Juni och Juli månader är: Svensk-norska generalkonsulatet i Melbourne.

— **Passväsendet i Frankrike.** På tal om nödvändigheten för samtliga från utlandet till Frankrike kommande fartyg att vara försedda med sundhetspass, viserade af fransk konsulartjensteman, meddelar P. T. att, enligt hvad till kommerskollegium inberättats från ett af de svenska konsulaten i Frankrike, med afseende på passväsendet för resande, detsamma ofta gifver anledning till obehagliga följder för de vederbörande, som icke hafva sitt pass i ordning, nemligen försedt med den i utlandet anstälda franska myndighetens visering.

— **Bränvinstillverkningen i riket.** Enligt i bränvinskontrollbyrån förliden Måndag afslutadt sammandrag öfver bränvinstillverkningen i riket under tiden från den 15 Mars till den 2 April innevarande år äro vid 202 brännerier tillverkade 874,570,5 beskattningsbara kannor eller, reduceradt till normalstyrka, 901,619,1 k:r. Lägges härtill det under tiden från den 1 Oktober till den 15 Mars tillverkade, likaledes reduceradt till normalstyrka, 14,310,885,7 k:r, utgör tillverkningen under tillverknings-året hittills 15,212,504,8 k:r. Förra året vid samma tid uppgick tillverkningen till 14,957,473,5 k:r, allt af normalstyrka eller 50 % alkoholhalt vid + 15° Celsius.

— **Chicagos återuppbyggande.** I „Hemlandet" läses i medlet af sistl. Mars månad:

„Vesterns drottning", som på den senaste tiden legat, om ej i säck, så åtminstone i aska, känner sig visserligen ännu mycket ruskig efter de hemska Oktoberdagarne, men ännu strömmar blodet varmt genom hennes ådror, ännu spelar ett skälmskt löje kring hennes läppar, och får hon bara tid på sig, skall hon ännu en gång, glad och strålande som fordom, spegla sitt anlete i „den stora sjöns" vatten.

Den här vackra tiraden, som måhända af någon kommer att anses såsom ett „skattande åt tidens lättsinniga smak", vill på nykter svenska säga så mycket som, att staden Chicago med hvarje dag går framåt och förkofrar sig i alla hänseenden. Chicago-boerna tyckas verkligen ha föresatt sig att visa verlden, hvad en kraftig vilja och god mursten kunna åstadkomma. I Chicago bygger man icke hus, man framtrollar dem. Der i går gapade brustna hvalf och urbrända fördjupningar, resa sig i dag solida tegelmurar, inom hvilka driftiga handelsmän uppstapla sina lager af allehanda lockande varor. Marmorpalatserna höja åter sina stolta tinnar mot skyn, och mellan dem uppskjuta, likt giftiga svampar, hundratals mer eller mindre motbjudande salonger, der president Grants vara eller icke vara undergår eld- och vattenprofven i ett ständigt flödande eldvatten. Tätt bredvid dånar orgeln i en nybygd kyrka, der de unga amerikanskorna idka andakt med blygsamma blickar och ädelt skick. Öfver allt gräfves, hamras, muras, drickes, skrålas, läses, sjunges och bedjes. Och så går Chicago framåt. Inom några månader torde på sina ställen alla spår af branden vara utplånade, och den nya staden står der, stolt och praktfull som den gamla, och mäktig att trotsa tidens stormar — n. b. såvida icke en våldsam vestlig orkan springer upp, ty då kan det lätt hända, att hela härligheten går i kras. Sådant har händt.

— **Bokhandeln.** Ett nytt häfte har utkommit af **Svenska Jägareförbundets Nya Tidskrift**, årgången 1872. Detta häftes omvexlande innehåll synes af följande förteckning öfver deri upptagna artiklar:

Om isbjörnen; Gamla jagtminnen; Primitiva jagtförhållanden på Söndmör; En väldig jägare; Hvilken nytta gör katten på landet; Rådjuren i Småland; Något om jagten på Visingsö; Bör tjädertupp vara fridlyst på sommaren; Bidrag till jagtkunskapen; Min första hare; Ornitologiska notiser m. m.; Isak Gren; Om bösspipor och företeelser vid skjutning; Om skjutning af enkla beckasinen; Brunanden (med färglagd figur) och Notiser.

Nio årgångar af tidskriften hafva redan blifvit fulländade och den tionde tager nu sin början, ett bevis på, att denna tidskrift vunnit allmänhetens bifall.

Stockholm.

Dödsfall. Grosshandlaren Lars Montén afled i Måndags på morgonen, efter en längre tids sjukdom. Den aflidne idkade i hufvudstaden sedan en lång tid tillbaka en större ljus- och såpfabriksrörelse samt egde en större stearinljusfabrik utanför Stockholm. Han var en hedersman i sitt enskilta och affärslif; i sällskapet för småbarnsskolor var han en af pelarne.

— *I Stockholms sparbanker*, stadens och länets, ha under Mars månad insatts 305,297 rdr 74 öre och uttagits 307,528 rdr 41 öre. Således 2,230 rdr 67 öre mer uttaget än insatt.

— *På Skeppsbron* råder numera, yttrar D. N., ett lif och en rörelse, som tydligen gifva vid handen, att vårimporten är stadd i jemnt tilltagande. Olje- och vinfat, kaffebalar, lådor innehållande amerikanskt fläsk, bomullsbalar, färgämnen m. m. ligga i betydliga qvantiteter der upplagda, och i trots af det betydliga antal åkare som äro sysselsatta med varornas bortförande, märkes dock ingen förminskning, hvilket är att söka deruti att lossning af dylika varor pågår från flera fartyg, af hvilka åtskilliga af betydande storlek.

— *Stockholms intecknings-garantiaktiebolag.* Vid i Måndags hållen ordinarie bolagsstämma mellan delegarne i ofvannämnda bolag beslöts att af den till 27½ proc. å inbetalda aktiekapitalet uppgående behållningen för nästlidet år skola till aktieegarne utdelas 15 proc., samt att såväl återstoden af berörda behållning, som äfven de från 1870 reserverade vinstmedlen skola afsättas till reservfonden. Nämnda fond, som i år dessutom ökats med inkomsten af de premier, hvilka influtit vid försäljningen af de emitterade nya aktierna, kommer derigenom att stiga till c:a 188,000 rdr. Af styrelsens till bolagsstämman afgifna berättelse framgick: att bolaget till nästlidet års slut utlemnat amorteringslån till ett sammanräknadt belopp af 3,327,341 rdr 9 öre; att de inteckningar, som utgöra säkerhet för dessa lån, ligga i medeltal inom 42 proc. af egendomarnas brandförsäkringsvärden samt att bolaget under 1871 meddelat inteckningsförsäkringar till ett belopp af c:a 3 millioner rdr. De afgående styrelseledamöterna, hrr Schager, Ahlberg och Wagner, återvaldes.

— *Svenska segelsällskapet* hade i Lördags stämma, hvarvid sällskapet fattade beslut rörande sin verksamhet under nu instundande seglationsår. Från bestyrelsen för danska föreningen för lustsegling hade ankommit och utdelats en tryckt inbjudning att deltaga i en kappsegling vid Köpenhamn i sundet utanför Klampenborg någon af dagarna mellan den 18 och 22 Juli detta år. Täflingen skall ske mellan lustjakter bygda och hemmahörande i Sverige, Norge eller Danmark. Inbjudarne tillägga:

„Det skall blifva en glädje, om våra fränders fartyg och segling skulle visa sig så öfverlägsna, att de hemförde priserna, medan vi samtidigt icke hysa något tvifvel om, att medlemmarne af danska föreningen för lustsegling vilja kämpa till det yttersta för att häfda den danska Yacht-flaggans ära."

I anseende till denna danska täflingssegling kommer svenska segelsällskapets egen kappsegling att försiggå på Kanholmsfjärden först Söndagen den 11 instundande Augusti; och anvisades till pris vid denna segling ett belopp af 500 rdr. På samma dag och plats kommer äfven kappsegling mellan Roslagsskutor att ega rum, och ställdes ett belopp af 45 specier till styrelsens disposition för att vid sistberörda segling utdelas såsom pris.

— *Sjöförsäkrings-aktiebolaget Neptunus.* K. M:t har den 15 sistlidne månad faststält ny bolagsordning för detta aktiebolag.

Det nya bolaget har till ändamål att mot skador, som inträffa vid transporter på haf, sjöar, floder, kanaler, i hamnar och till lands, meddela försäkringar i Sverige och främmande länder. Bolagets verksamhet skall efter den nu meddelade stadfästelsen börja den 6 Juni 1872. Det högsta belopp, hvarför bolaget får utan reassurans gifva försäkring å ett segelfartyg, dess frakt och last, utgör 80,000 rdr och på ett ångfartyg 100,000 rdr. Sistnämnda summan kan dock ökas till 150,000 rdr, om myntadt eller omyntadt guld eller silfver utgör föremål för den högre försäkringen.

Bolagets aktiekapital skall utgöra 300,000 rdr, fördelade i 2,000 aktier, hvarje aktie å 150 rdr.

Såsom ytterligare säkerhet för fullgörande af bolagets förpligtelser skall bildas en garantifond å 700,000 på det sätt, att för hvarje aktie af dess egare aflemnas skriftlig till styrelsens ordres stäld förbindelse å 350 rdr att erläggas inom en månad från den dag styrelsens beslut om inbetalningen blifvit tredje gången i Post- och Inrikes Tidningar infördt. Bolagets styrelse har sitt säte i Stockholm.

— *Nationalmuseum.* I Posttidningen läses:

På grund af testamentariskt förordnande af framlidne kammarrättsrådet m. m. C. F. Kinmanson har Nationalmuseum fått ur hans efterlemnade samling af oljefärgstaflor, efter af musei nämnd verkstäldt urval, emottaga följande tio målningar, nemligen: 1) Landskap af Wynants; 2) och 3) Fruntimmersporträtter af Nattier; 4) Bataljstycke af Huchtenburgh; 5) Frukoststycke af van Es; 6) Landskap af van Uden; 7) Gosse med ett brinnande ljus af Gelton; 8) Porträtt af Carl Michael Bellman, måladt af Hilleström; 9) Morgontoaletten af Hilleström; och 10) En man med ett öppnadt fickur i handen af italiensk mästare.

— *Nya laståångare.* I Aftonbladet läses:

Inbjudning har i dessa dagar utfärdats af grosshandlaren A. W. Frestadius, kaptenen i skärgårdsartilleriet Th. Arwidsson och verkställande direktören i Stockholms ångslupsaktiebolag hr C. H. Backert till tecknandet af aktier för anskaffande af tvenne laståångare af jern, byggda så, att de erhålla klass i Veritas, 164 fot långa, 27 fot breda och lastande 11,000 centner på 10½ fots djupgående samt försedda med 80 hästkrafters propellermaskin enligt Woolfska systemet och konsumerande en kolqvantitet af 11 kubikfot i timmen, hvarvid fartygen skulle i godt väder göra 9 knops fart. Som fartygen icke äro afsedda för passagerare, erhålla de endast en för befäl och underbefäl nödvändig inredning, men förses i öfrigt med alla sådana tidsenliga inrättningar af ångwinscher och ångspel, som tjena att bespara arbetskrafter och tid vid lossning, lastning m. fl. tillfällen. Fartygen skola byggas vid Bergsunds mekaniska verkstad och levereras på eftersommaren nästa år för att redan på hösten kunna expedieras till Nordsjön. Fartygen komma i öfrigt att användas i fraktfart dels mellan Mälarhamnar och Petersburg och dels i öfrigt mellan Sverige och andra länder. Det bestämda aktiebeloppet lär redan vara till två tredjedelar tecknadt.

Landsorten.

Jönköping. *Befrielse.* I „Jönköpingsbladet" läses: Segelfartyget „Hertigen" från Hästholmen och destineradt hit till Jönköping med hvetelast blef i början af förra veckan, såsom förut är nämdt, inpackadt mellan ett par med nordanvinden hitdrifna isband ute å Wettern några tusen fot från Jönköping. Fullkomligt afstängd från all förbindelse med kringliggande stränder befann sig fartygets besättning, skepparen och 1 man, i den mest kritiska belägenhet, enär provianten redan i Torsdags tagit slut. En behjertad man af arbetsklassen lät emellertid i Fredags öfvertala sig att söka praktisera sig ut till det nödställda fartyget, och efter flera fruktlösa försök och med verklig lifsfara lyckades han nyssnämda dag komma ut till „Hertigen", åt hvars svältande besättning, hvilken för att uppehålla lifvet redan nödgats tillgripa de i säckarne befintliga hvetekornen och släcka sin törst med snö, han medförde en del mat- och dryckesvaror. I Söndags eftermiddag gjorde en liten ångbåt från Motala ett försök att genombryta den tätt hoppackade issörjan och närma sig den infrusna segelbåten och efter flera timmars ihärdigt arbete lyckades det honom slutligen att framkomma dit, hvarefter segelbåten togs i släptåg, och kl. ½6 på aftonen inlöpte de båda fartygen i Jönköpings hamn, från hvars kaj den till ett antal af flera hundra personer församlade folkmassan helsade dem med skallande hurrarop.

— **Motala.** *Ett nytt slags tändstickor.* Vid en för ett år sedan i Motala anlagd fabrik tillverkas och ha nu kommit i handeln „patenterade aluminium-säkerhetständstickor", hvilka hafva det goda företrädet framför andra, att vid lågans utblåsande eller stickans bortkastande den ej glödgar, utan genast svartnar och kallnar, så att skada eller eldfara ej kan uppstå.

Telegram.

Riksdagen.

STOCKHOLM den 10 April. Konstitutionsutskottets förslag till ny tryckfrihetsförordning har förfallit. Första kammaren återremitterade frågorna om ansvarigheten och jurytillsättningen. Andra kammaren afslog först ansvarighetsbestämmelserna och derefter alltsammans.

KRISTIANIA den 10 April. Intet af förslagen om förändring i „Grundlovens" paragraf 92 (embetsmäns religionsbekännelse) uppnådde grundlagsenlig pluralitet.

BRÜSSEL den 9 April. Utrikesministern har mottagit franska statsrådet Ozenne; de föreslagna ändringarne i handelstraktaten äro obetydliga och skola föreläggas utskottet. Ministern förklarade i representantkammaren, att förberedande förhandlingar om traktatsändringen äro inledda med Ozenne.

WIEN den 10 April. „Neue freie Presse" har ett telegram från Pesth, hvari förmäles, att erkehertig Ludvig Victor erhållit uppdrag att till konung Victor Emanuel öfverlemna en skrifvelse från kejsaren af Österrike, som deri beklagar, att hinder hittills ställt sig i vägen för de båda monarkernas möte och inbjuder konungen af Italien till ett besök hos sig på eftersommaren i Ischl eller Gastein. — Furst Auersperg har afrest till Pesth.

Börstelegram.

HAMBURG den 9 April. Officiel vexelkurs på London 13: 5¾; d:o på Paris 190½; d:o på Amsterdam 35: 83; d:o på Berlin 152, pr 3 mån. Diskonto 2¾ %.

Fondmarknaden matt.

Kaffemarknaden är stilla.

LONDON den 9 April. Å den i dag hållna kaffe-auktion betaltes Plantation med 1 s. högre pris och ordinära sorter betingade fulla priser.

LIVERPOOL den 9 April. Marknaden är stilla. I dag omsattes 10,000 balar bomull. Priset å Middl. Upland noteras i 11⅛ d.

KÖPENHAMN den 9 April. Spanmålsmarknaden stilla. 118 ℔:s råg gällde 6 rdr 60 sk., 121 ℔:s d:o 7 rdr och 125 ℔:s d:o 7 rdr 40 sk.

Följande kurser noterades i dag å svenska statspapper:

	Sälj.	Köp.
4½%-obligationer af 1858—60	96.	95⅞.
5%- d:o af 1866		101.
4½%- d:o af 1861—64	94¼.	94.
5%- d:o af 1864		100.

PARIS den 9 April. Måttlig eller frisk vind rådde mellan N. och O. Barometern har stigit hastigt i Skotland.

NEWYORK den 8 April. Guldagio 10⅜. Kursen på London 109¼. Bomull 23½ c.

RIO JANEIRO den 18 Mars. Följande kaffe-aflastningar ha egt rum härifrån sedan förra postens afgång:

Till Elben och Kanalen skeppades 1,800 säckar; d:o till Holland och Belgien 300 säckar, men till Skandinavien och Östersjön förekom ingen export; till Medelhafvet afsändes 1,100 och till norra Amerika 26,500 säckar. Förrådet i Rio uppgick till 230,000 säckar och medeltillförseln pr dag utgjorde 3,000 säckar. Priset å good first var 8,300 à 8,400 rs. Kursen på London 24⅜ à 24¾ d. Frakten till Kanalen 47 s. 6 d.

Skeppningen från Santos var 4,400 säckar.

Svenskt jern noterades i 7,600 rs. och svenska trävaror i 28,000 rs.

Meteorologiska observationer.

(April.)

Dag.	Timma.	Bar.-stånd, uttryckt i millimeter.	Temperatur.	Vind. Riktning.	Vind. Styrka.	Väderlek.	Nederbörd i linier.
9	kl. 2 e. m.	754,5	+6°,3	NNO.	2,0	Mulet.	—
„	kl. 9 e. m.	759,0	+5°,0	Lugnt.	0,0	D:o.	—
10	kl. 8 f. m.	762,1	+4°,3	SSV.	1,0	D:o.	—

Minneslista.

Torsdagen den 11 April.

Sammanträden: Hrr stadsfullmäktige, å mindre börssalen, kl. 10 f. m.

Delegarne i pensionsinrättningen för ålderstigna tjenstehjon, hos hrr stadsfullmäktige, kl. 10 f. m.

Bevillningsberedningen i 7:de distriktet, innefattande Majornas 1:sta och 3:dje rotar, å rådhuset, kl. 10 f. m.

S. L. 1, kl. ½7 e. m.

Bildningens vänner, å börsen, kl. 8 e. m.

Auktioner: Å lösören, m. m., å auktionskammaren, kl. 10 f. m. och 4 e. m.

Å målaremästaren J. T. Spångbergs fastighet n:ris 52 & 53 i Östra Haga (exekutiv); å J. Anderssons fastighet n:o 149 i Majornas 1:ste rote (ovilkorlig); å utmätta ångfartyget „Norrhelsingen" (Varberg); å auktionskammaren, kl. 12 p. d.

Å 61 fat petroleum, å Ryanäs, kl. 10 f. m.

Föreläsning af professor L. Dietrichson om „De kristna konstidealernas ursprung", å lilla börssalen, kl. 7 e. m.

Uppbörd af resterande påskören till Garnisonsförsamlingen, kl. 9 f. m.—12 p. d.

Nattvardsförhör i Domkyrkan, af domk.-adj. Berglund, kl. 6 e. m.

Andaktsstund å missionssalen, af kyrkoh. H. Sjögren, kl. ½8 e. m.

Jernvägen: Snälltåg afgå: till Stockholm kl. 6 och till Malmö kl. 12 p. d. samt ankomma från Malmö kl. 1 på dagen, från Stockholm kl. 7,35 e. m.; blandadt tåg afgår: kl. 6,45 f. m. och ankommer kl. 8,32 e. m.

Göteborgs sparbank samt *Göteborgs och Bohusläns sparbank* hållas öppna alla helgfria Lördagar från kl. 9 f. m.—1 p. d. och 4—6 e. m. samt öfriga helgfria dagar från kl. 10—1 och 4—6.

Folkbanken hålles öppen från kl. 10—1 middagen och 5—7 e. m.

Pantlåneinrättningen är öppen hvarje söckendag för utlåning från kl. 8—11 f. m. och för lösning från kl. ¼12—2 på dagen.

Tidkulan på Navigationsskolan uppstiger 5 min. före 1 och faller kl. 1 p. d.

Folkbiblioteket hålles öppet kl. 12—2 på dagen och 6—8 e. m.

Omnibus afgår från Nya teatern till Mölndal kl. ½10 f. m., 2 och 7 e. m.; från Mölndal kl. 8 f. m., 1 och ½6 e. m.

Museum hålles öppet från kl. 10 f. m.—½3 och 4—6 e. m. — Läsrummet hålles öppet från kl. 10 f. m.—half 10 e. m.

Musei bibliotek hålles öppet från kl. 12 midd.

Litteratur.

Darwins nyaste verk: Om menniskans uppkomst, granskadt i engelska tidningen Times. Öfversättning af *E. N—n.* (Säljes till förmån för Missionshuset och Barnhemmet i Haga.) Göteborg. Handelstidningens Bolags tryckeri. 1871.

Då det numera är vanligt nog, att ett förnämt smålöje framkallas genom uttalan af tvifvel på den Darwinska descendensteoriens sanning, och man ofta hör påstås, med anspråk på tillförlitlighet, att endast en inrotad, för obestridliga argumenter otillgänglig auktoritetstro eller okunnighet eller svag fattningsgåfva kan ligga till grund för ett sådant tvifvel, är det af intresse att göra bekantskap med granskningar af denna teori, hvari man ej utgått från några förutfattade meningar, utan fullt ärligt upptagit förf:s argumenter till undersökning och från uteslutande vetenskaplig ståndpunkt strängt logiskt undersökt deras halt. En sådan granskning finna vi uti den ypperliga uppsatsen „Om Darwinismen" af den unge rikt begåfvade naturforskaren docenten A. Quennerstedt, hvilken står att läsa i 1871 års sjette häfte af „Svensk Tidskrift för Literatur, Ekonomi och Politik", och som afser att bekämpa darwinismen för så vidt den framträder i „Om arternas uppkomst genom naturligt urval eller de bäst utrustade racernas bestånd i kampen för tillvaron". En dräpande kritik af Darwins sista stora arbete, hvari han gör menniskan till ättling af en ascidia — ett utomordentligt lågt stående vattendjur, som liknar en enkel seg läderaktig säck — finner man i det häfte, som vi här anmäla. Det förtjenar ej blott deras uppmärksamhet, som önska finna skäl, lämpliga att anföra för sin redan existerande anti-darwinistiska öfvertygelse, eller som ej ännu bildat sig någon åsigt i ämnet, utan äfven för dem, som hylla eller luta åt darwinismen, alldenstund de argumenter, som anföras mot sannolikheten af de i „The descent of man" uttalade hypoteserna, synas oss blotta högst betänkliga luckor i den Darwinska teorien och ådagalägga, att det i sjelfva verket icke är annat än ett fantasispel, som kommer oss till mötes under den vetenskapliga bevisningens mask.

Granskningens författare erkänner, att Darwin såsom naturforskare häfdat sitt stora rykte i detta både af anhängare och motståndare med spänd väntan emotsedda arbete, men han anmärker derjemte, att de deruti förekommande betraktelserna öfver förhållandet mellan menniskans och djurens andliga begåfning ingalunda motsvara ämnets betydelse, samt att Darwin icke tagit itu med dettas egentliga svårigheter. Att genom anförandet af några exempel på ovanliga andliga förmögenheter hos djur tillhörande quadrupedernas högst stående arter i sjelfva verket intet uträttats för lösningen af frågan, huruvida menniskans intelligens utvecklats ur ascidians ytterst svaga förnimmelser, visar recensenten med öfvertygande klarhet. Orimligheten af försöket att bygga en bro öfver det svalg, som skiljer menniskans förmåga att tala från djurens att frambringa läten, liksom den af att tänka sig en öfvergång från apans sönderknackande af nötter med tillhjelp af stenar till vildens medvetna danande af stenverktyg, ådagalägger han äfven på ett sätt, som synes oss fullt tillfredsställande. I begge fallen är det bristen på abstraktionsförmåga, som urståndsätter djuret att utföra en handling, som menniskan utför äfven då hon befinner sig på en ytterligt låg kulturgrad. Och huru denna förmåga af allmänna föreställningar skulle kunna ha uppvext ur den intelligens, som kan tillerkännas djur, är mr Darwin ingalunda i stånd att visa. De bemödanden i denna väg, genom hvilka han söker nå målet, röja blott, att han ej är stark såsom psykolog — åtminstone ej relativt till sin oerhördt djerfva uppgift. Att detta är förhållandet framgår ock, synes det oss, för den oförvillade uppfattningen af den engelske kritikerns bevisning. Äfven framhåller denne med erforderlig kraft, huru otillfredsställande Darwins idé att förklara det moraliska medvetandet såsom beroende på tillvaron af sociala instinkter hos en förnuftig varelse måste bli för den, som tager detta medvetandes väsende i betraktande.

Med en bevisningsstyrka, som är uppgiften fullt vuxen, och icke sällan med blodig satir går förf. till rätta mot den fysiska grundvalen för teorien om menniskans härstammande från det overtebrerade, tveköniga, vid ett stöd ständigt fästade hafsdjur, hvilket, såsom förut omnämts, närmast liknar en läderartad säck, men hvaruti dock den intelligens, som vi beundra hos en Newton, redan skall ha förefunnits *in nuce*. Genom att beröfva teorien alla dessa modifikationer och förskönanden, som en del af dess anhängare användt, och framställa den i dess nakenhet för den publik, hvilken ej har gjort bekantskap med de arbeten, uti hvilka den ursprungligen framträdt, har Times-recensenten redan uträttat ganska mycket för den sak, som vi anse för sanningens. Det är nemligen förhållandet, att ganska många, som utgifva sig ut för att vara darwinister, ha ett ytterst dunkelt och ofullständigt begrepp om Darwins teori, hvarför ock den, som skrifver detta, då han kommit i diskussion med dylika herrar om det ifrågavarande ämnet, sett densamma snart reducerad till en dispyt om hvad Darwin i sjelfva verket påstått, alldenstund de, som ha sin kunskap derom ur andra, tredje eller fjerde hand, dristigt förneka de radikala resultater, till hvilka Darwin kommit och som han uti sitt sista stora arbete exponerat på en piedestal bestående af förutsättningar och konklusioner, till en del af uppenbart skröplig natur.

I hela den engelska recensionen framskymtar en vädjan till läsarens sunda förnuft mot den fantastiska härstamningslära, kring hvilken ett stort vetenskapligt namn gjutit en bedårande gloria. Man söker emellertid att bringa detta förnuft i misskredit eller åtminstone beröfva det domsrätt uti ifrågavarande fall genom att jemföra Darwins teori med Copernici och ideligen citera Galilei ryktbara ord: *E pur si muove.* Att denna godtyckliga sammanställning af tvenne teorier kan i längden tjena till att höja den förstnämndas aktier betvifla vi och hålla före, att det ifrågavarande citatet snart nog skall upphöra att göra nytta såsom slagord. Den dag torde nog komma, då man skall undra på det bifall, som egnats åt en bevisning, som blott drifver sitt spel på möjlighetens och tillfällighetens område, som använder alla en sällspord tankekrafts och ett utomordentligt kunskapsförråds resurser för att förläna hypoteser, hvilka tyckas vara alster af den vildaste fantasi, det anseende, som är förbehållet vetenskapliga fakta. Ty „ur de små yttre sannolikheter", som vi kunna uppställa för att på denna väg nå målet, „reser sig jättestor den inre osannolikheten", säga vi med dr Quennerstedt.

Öfversättningen af kritiken är på det hela taget väl utförd. Dock torde en och annan anmärkning kunna göras mot den. Så har öfversättaren brukat ordet „argument" i stället för argumentation eller bevisning. Äfven talas om „mr Froude i S:t Andrews universitet." Förmodligen har „college" i originalet lockat öfversättaren till användandet af ett ord, som ingalunda är på sin plats. **A.**

Rättegångs- och Polissaker.

Poliskammaren.

Branden i Viskabro. Fortsatt förhör hölls i går i poliskammaren med arbetskarlen *Johan Magnus Börjesson*, hvilken, såsom vi förut omnämndt, häktats såsom misstänkt att ha anlagt den sistlidne Långfredag utbrutna eldsvådan vid Viskabro ångsåg. Äfven i går fortfor Börjesson att på det bestämdaste förneka det han egde någon kännedom om eldens uppkomst samt sade sig kunna bevisa, det han hela natten till Långfredagen varit hemma i sin bostad.

Poliskammaren afslöt förhöret med att remittera målet till vederbörlig domstol samt förordnade att Börjesson, som fortfarande skall qvarsitta i cellfängelset, skulle öfverlemnas till konungens bef:hde.

(Från Malmö.)

Straff. Husaren vid regem. Karl XV, Johan August Lilja, inkom den 14 Mars till Malmö cellfängelse, för undergående af 6 månaders fängelse, ådömdt af krigsrätt i Helsingborg för första resan snatteri af en gammal skjorta och en yllehalsduk, värderade till 2 rdr 50 öre rmt. Ena snatteriet var skedt på en Söndag.

Per Jönsson Rudolf från Harrie dömdes den 22 Mars af Malmö rådhusrätt för fjerde resan stöld, till ett värde af 2 rdr, till sex års straffarbete.

Handelsunderrättelser.

GÖTEBORG d. 10 April. Omsättningen i vexlar sistl. gårdag utgjorde £ 18,550, Bko M:k 23,934, Frs 110,817, Holl. Fl. 11,536, Pr. Th. 1,785, eller Rmt Rdr 459,051.

Göteborgs export.

Göteborgs export af nedanstående hufvudartiklar har under första qvartalet 1872 verkställts af följande handelsfirmor:

Metaller.

A. Fröding & Co.:		
Stångjern	Ctr. 24,510: —	
Smältstycken	„ 14,904: 15.	
Jern, a. sl.	„ 12,763: 72.	52,177: 87.
Ekman & Co.:		
Stångjern	Ctr. 27,236: 51.	
Smältstycken	„ 3,140: 75.	
Jern, a. sl.	„ 1,848: 12.	32,225: 38.
J. A. Kjellberg & Söner:		
Stångjern	Ctr. 4,738: 35.	
Smältstycken	„ 3,447: 05.	
Tackjern	„ 1,211: 70.	
Jern, a. sl.	„ 16,229: 89.	25,626: 99.
F. Malm & Co.:		
Stångjern	Ctr. 5,504: 90.	
Spik	„ 99: 85.	
Smältstycken	„ 7,448: 98.	
Tackjern	„ 6,480: 10.	
Jern, a. sl.	„ 3: 50.	19,537: 33.

---

att åska renar luften. Slutligen dog min hustru i barnsäng, till stort men för mitt rykte (ty jag funderade på att skrifva en förträfflig moralhistoria om mannen och skulle hafva fullbordat densamma, om hon hade lefvat ännu ett år). Min svärfar och jag afhandlade denna tilldragelse och funno det vara ett fel i civilisationen, genom hvars försvagande vanor qvinnor dö genom sina barn, i stället för att bringa dem till verlden nästan utan att veta något derom, — då en biljett, förseglad på sned, lemnades till min kompagnon. Han genomläste densamma och underrättade mig, att vår bank hade instält sina utbetalningar. — Ni ser nu, Augustus, sade han, i det han tände sin pipa med den ominösa biljetten, hvilken fördel det är att ej hafva något att förlora.

Vi betalade icke fullt sex procent; men min kompagnon väckte ett så allmänt deltagande, att den brittiska allmänheten öppnade en subskription åt honom, och han drog sig tillbaka med en lifränta, högeligen aktad och mycket beklagad. Emedan jag ej var så allmänt känd som moralist, samt ej egde den stora fördelen af ett skalligt, välvilligt hufvud, gjorde man ingenting för mig, och jag kastades åter ut i vida verlden för att filosofera öfver ödets vexlingar. Min kusin, bokhandlaren, var död, och hans son ville ej veta af mig. Jag hyrde en vindskupa i Warwick Court, och med några böcker, min enda tröst, sökte jag stålsätta min själ mot framtiden. Det var vid denna tid, Paul, som mina studier blefvo mig till verklig nytta. Mina handlingar reglerades hädanefter genom princip, och jag skall vid tillfälle öfvertyga er, att den sanna moralens väg aldrig undviker er nästas fickor. Så snart min själ hade gjort den riktiga upptäckt, som mr Asgrave hade gjort före mig, att man bör lefva efter ett system, — ty om ni gör något orätt, är det då ert systems fel och icke ert, — återvände jag till landsvägen, utan att erfara dessa samvetsförebråelser, hvilka hitintills oroat mig vid dylika företag. Jag blef medlem af en ståtlig „Fricorps", i hvilken jag skall införa er endera dagen, och jag vann snart en viss betydelse inom densamma. Men för sex veckor sedan, alldenstund jag äfven nu föredrar krokvägar framför raka vägen, försökte jag att bemäktiga mig en vagn och sälja den till underpris. Jag frikändes från edsörebrott, men domaren Burnflat skickade mig hit för opålitligt uppförande. Så långt har Augustus Tomlinsons lif hitintills fortskridit, min unge vän.

Denne herres historia gjorde ett djupt intryck på Paul. Detta intryck stärktes genom vidare samtal med Augustus. Denne värdige man var en farlig och slipad öfvertalare. Han hade verkligen läst åtskilligt historia samt något moral, och han egde ett sinrikt sätt att försvara sina bofstreck genom syllogismer från den sednare och exempel från den förra. Dessa theorier sammanlänkade han, så att säga, med dagens politiska partier. De, som lurade allmänheten genom falska vexlar, brukade han kalla „*moderata whigar*"; de, som trotsigt fordrade er börs, voro *Högtorier*, och tjufband voro „*verkan af partiandan*." Skilnaden mellan Augustus Tomlinson och Långe Ned var den, att Ned var den handlande skurken, Augustus den resonnerande, och vi finna således, med litet eftertanke, att Tomlinson var ett vida farligare sällskap än Pepper, ty glänsande theorier äro alltid mera förledande för den unge och begåfvade, än förföriska exempel, och ungdomens fåfänga vill heldre öfvertygas om en sak, än lockas dertill.

Ett par dagar efter mr Tomlinsons berättelse erhöll Paul ett nytt besök af mrs Lobkins, ty bestämmelserna mot besök i korrektionshusen voro då för tiden ej så stränga som nu, och den värda gumman kom för att beklaga den ringa framgång hon rönt hos domaren Burnflat.

Vi bespara den ömhjertade läsaren skildringen af det rörande sammanträffandet. Det var endast ett upprepande af det, som vi redan hafva meddelat. Vi skola endast nämna, såsom ett bevis på Pauls goda hjerta, att då han tog afsked af den rörda gumman och bad „Gud välsigna henne", darrade hans röst, och tårarne stodo honom i ögonen, — på samma sätt som på Georg den Tredje, när denne förträfflige monark fägnades med ett dacapo af „Bevare Gud vår Kung."

— Jag vill bli hängd, sade vår hjelte till sig sjelf, då han långsamt tog återvägen till den slipade Augustus, — jag vill bli hängd (ett profetiskt yttrande), om jag inte känner mig så tacksam mot gumman för all hennes omsorg om mig, som om hon aldrig hade förgått sig mot mig. Hvad mina föräldrar angår, tror jag inte jag har mycket att vara tacksam eller stolt öfver. Min stackars mor tycks knappt hafva hyst djurets modersömhet, och troligtvis skall jag aldrig få veta om jag har haft en far eller femtio. Men hvad gör det? Jag tycker nästan mer om att vara oberoende; och i alla fall, hvad få väl niotiondelar bland oss af sina föräldrar annat än ett olyckligt namn och råd, som bringa oss i förderfvet om vi följa dem, och göra oss arflösa om vi försumma dem.

I det han tröstade sig med dessa tankar, hvilka måhända erhöllo sin filosofiska anstrykning genom de samtal han nyligen hade haft med Augustus, och hvilka afslutades derigenom att han började gnola:

„Hvarför äflas efter rikedom"? återvände Paul till sina vanliga göromål.

Under tredje veckan af vår hjeltes fångenskap meddelade Tomlinson honom en rymningsplan, som hade uppstått i den klyftige moralistens hjerna.

Vid den för herrar korrektionisters förströelse afsedda gården fanns en takränna, som följde utefter muren och passerade förbi en dörr, genom hvilken de fromma fångarne gingo hvarje morgon till bönesalen. Derpå byggde Tomlinson sin rymningsplan; ty öfver rännan, som sträckte sig från dörren och utefter muren i en sluttande riktning, satt en slags brädskärm, och en vig, rörlig man kunde lätt, med tillhjelp af denna skärm, klättra längs rännan, tilldess detta gagneliga kommunikationsmedel (hvilket lyckligtvis var ganska kort) slutade vid den öfversta kanten af muren, der en annan ränna vidtog, som förde ned till marken på andra sidan om muren. På denna andra sida låg fängelsets trädgård der en post stod utställd, och denne post var det största hindret i Tomlinsons plan. — Ty ponera att vi uppnå trädgården, sade han, — så hvad skola vi då göra med den fördömde karlen?

— Men det är inte allt, sade Paul; — ty äfven om der inte stod någon post, så finns der en förfärlig mur, hvilken jag noga betraktade i förra veckan, då vi arbetade i trädgården, och hvilken endast har en lodrät ränna, som man måste ha en flugas ben för att kunna klättra uppför.

— Prat! svarade Tomlinson, — jag skall visa er hur man klättrar uppför den brantaste mur i kristenheten, om endast kusten är klar; — men den der posten, — posten, vi måste — —

— Hvad? frågade Paul, som märkte att hans kamrat ej afslutade meningen.

Det dröjde någon tid innan Augustus svarade; derefter sade han i betänksam ton:

— Jag har öfvertänkt, Paul, huruvida det vore öfverensstämmande med dygden och den stränga moral, som reglerar alla mina handlingar, att — slå ihjäl posten.

— Store Gud! utropade Paul med fasa.

— Och jag har kommit till den öfvertygelsen, fortfor Augustus högtidligt, utan att beakta utropet, — att denna handling vore fullt berättigad.

— Bof! utropade Paul och ryggade tillbaka till den andra ändan af cellen — (ty det var nattetid) — i hvilken de voro instängda.

— Men, fullföljde Augustus, som tycktes tala till sig sjelf, och hvars röst, hvilken ljöd lugn och tankfull likt Youngs i den bekanta monologen i Hamlet, förrådde, att han ej gifvit akt på det mindre farliga utbrottet, — men åsigt utöfvar ej alltid inflytande på handlingssätt, och ehuru det vore dygdigt att mörda posten, har jag inte hjerta att göra det. Jag hoppas att jag i min framtida historia ej skall blifva alltför strängt bedömd af granskande moralister för en svaghet, som endast kan tillskrifvas mitt fysiska temperament.

Oaktadt denna vändning i monologen dröjde det länge, innan Paul kunde förmå sig till vidare samtal med Augustus; och det var endast i den tron, att moralisten hade skämtat, som han slutligen återtog rådplägningen.

De båda stallbröderna fattade likväl icke något afgörande beslut denna natt. Följande dagen anvisades Augustus, Paul och några andra af det värda sällskapet att arbeta i trädgården; och Paul observerade derunder, att hans vän sköt en skottkärra nära det ställe, der posten stod, samt vältade ut dess innehåll. Soldaten var nog beskedlig att hjelpa honom återfylla kärran; och Tomlinson begagnade sig så väl af tillfället, att han den följande natten kunde meddela Paul, att de ej hade det minsta att frukta af postens vaksamhet. — Han har gått in på, sade Augustus, — af vissa skäl, att låta mig slå honom till marken; han har äfven lofvat mig att bli så illa skadad, att han ej skall vara istånd att röra sig förrän vi hunnit öfver muren. Vår förnämsta svårighet är nu således det första steget, — nemligen att obemärkta klättra uppför rännan.

(Forts.)